



TIL VA ADABIYOT

TA'LIMI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
XALQ TA'LIMI VAZIRLIGINING
ILMIY-METODIK JURNALI

1991-yildan
chiqa boshlagan

2021-yil. 7-son

ISSN 2010-5584

НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ
ЖУРНАЛ МИНИСТЕРСТВА
НАРОДНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

Я

ПРЕПОДАВАНИЕ ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ

LANGUAGE AND LITERATURE

TEACHING

SCIENTIFIC-METHODOLOGICAL JOURNAL OF THE MINISTRY
OF PUBLIC EDUCATION OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

til_adabiyot@mail.uz www.tilvaadabiyot.uz til_adabiyot@mail.uz www.tilvaadabiyot.uz til_adabiyot@mail.uz www.tilvaadabiyot.uz til_adabiyot@mail.uz www.tilvaadabiyot.uz til_adabiyot@mail.uz www.tilvaadabiyot.uz

O'ZBEKISTON XALQ YOZUVCHISI O'TKIR HOSHIMOV TAVALLUDINING 80 YILLIGI



Ushbu sonda



Dolzarb mavzu

3-bet

Davlat tilining
o'qitilishi



Metodik tavsiya

11-bet

Ta'lim tizimida
"interfaol suhbat" usuli



Tahlil

20-bet

Poetik matnda giponimiya
hodisasi



Tadqiqotlar

26-bet

Ginekologiyada eponimik
terminlar



Литературоведение

61-bet

Основные тенденции в развитии
современной французской литературы



Свет негаснущих имен

79-bet

«Мудрец простосердечный»



O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 2014-yil 19-dekabrda 0055-raqam bilan qayta ro'yxatga olingan.

2021-yil. 7-son.

Bosh muharrir

Bahodir JOVLIYEV

Tahrir hay'ati:

- Sherzod SHERMATOV
Dilshod KENJAYEV
Qozoqboy YO'LDOSHEV
Nizomiddin MAHMUDOV
Nargiza RAHMONQULOVA
Yorqinjon ODILOV
Mamatqul JO'RAYEV
Nasirullo MIRKURBANOV
Jabbor ESHONQULOV
Valijon QODIROV
Baxtiyor DANİYAROV
Abdurahim NOSIROV
Tolib ENAZAROV
Ravshan JOMONOV
Zulxumor MIRZAYEVA
Nilufar NAMOZOVA
Lutfullo JO'RAYEV
(bosh muharrir o'rinbosari)

Sahifalovchilar:

Akmal FARMONOV
Gulnoza VALIYEVA

Nashr uchun mas'ullar:

Nilufar NAMOZOVA
Nigora URALOVA
Emma TOROSYAN

Tahririyat manzili:

100038, Toshkent shahri Matbuotchilar ko'chasi 32-uy.

Telefon: (98) 121-74-16,

(71) 233-03-10,

(71) 233-03-45,

(71) 233-03-67.

e-mail: til_adabiyot@umail.uz

veb-sayt: www.tilvaadabiyot.uz

Jumaldan ko'chirib bosilgan maqolalar "Til va adabiyot ta'limi" dan olindi, deb izohlanishi shart.

Jumalda nashr etilgan maqolalarda mualliflarning tahririyat nuqtayi nazariga muvofiq kelmaydigan fikr-mulohazalari bosilishi mumkin.

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqriz qilinmaydi va muallifga qaytarilmaydi.

Bosmaxonaga 27.07.2021da topshirildi. Ofset usulida chop etildi. Qog'oz bichimi 60x84_{1/8}. Shartli bosma tabog'i 6,0. «Times» gamiturası. 10, 11 kegl. «GUANGZHOU TRADING COMPANY» MCHJ bosmaxonasida chop etildi. "GUANGZHOU TRADING COMPANY" MCHJ bosmaxonasida chop etildi. Manzil: Toshkent sh., Uchena t., Katna Xirmon-tena va Shirin k'uchalari chorrahasi kesishmasi, 47 "A" uy. Bujortma №: 78/C. A.ladi: 2900.

1991-yildan chiqa boshlagan

TIL VA ADABIYOT TA'LIMI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
XALQ TA'LIMI VAZIRLIGINING
ILMIY-METODIK JURNALI

НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ
ЖУРНАЛ МИНИСТЕРСТВА
НАРОДНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ

LANGUAGE AND LITERATURE

SCIENTIFIC-METHODOLOGICAL JOURNAL OF THE MINISTRY
OF PUBLIC EDUCATION OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

MUNDARIJA

DOLZARB MAVZU

Abdurahim NASIROV. Davlat tilining o'qitilishi	3
Jumanazar ABDULLAYEV. Hozirgi o'zbek tilini o'qitishdagi bir muammoli holat va uning yechimi xususida	6
Abror MURTAZAYEV. Lingvistik ekspertiza va sun'iy intellekt	9
METODIK TAVSIYA	
Nazokat JIYANOVA. Ta'lim tizimida "interfaol suhbat" usuli	11
Rayxon RASULOVA. Matn yaratish kompetensiyasini shakllantirishda mumtoz adabiyot qatlamlariga murojaat	12
Xumora MARDIYEVA. O'quvchilarni kreativ fikrlashga o'rgatish	14
TILSHUNOSLIK	
Gulrux ELMURADOVA. Turizmga oid reklamalarning "konsept" tushunchasiga muvofiq tahlili	15
Ganisher JURAEV. Teaching phraseology as one of the main branches of lexicology	17
TAHLIL	
Erkin JUMAYEV. Ismiy kesim va o'zlashtirma xabar	18
Nilufar ADIZOVA. Poetik matnda giponimiya hodisasi	20
Xamza HAITOV. "O'tkan kunlar" romanida kulgiga asoslangan dialoglarning badiiy vazifalari	22
Guljahon NAMOZOVA. Badiiy asar semantikasida maqolning o'rni	24
TADQIQOTLAR	
Manzura NEGMADJONOVA. Ginekologiyada eponimik terminlar	26
Oybek GADAYEV. Payariq tumanidagi ayrim toponimlarning leksik-semantik tadqiqi	28
Solijon AZIZOV. Filologik oliy ta'limda blended ta'lim muhiti: zamonaviy strategiya, yondashuv va texnologiya	29
Surayyo ZIYOTOVA. "Mehrobdan chayon" asarida qo'llanilgan maishiy leksika tadqiqi	31
Hulkar ALIQULOVA. Turkiy xalqlarda "yor-yor" janri	33
KICHIK TADQIQOTLAR	
Keldiyor DAVLATOV. "Loyihalar uslubi" va uning ahamiyati	35
Nilufar OYMATOVA, Mohinabonu YUNUSOVA. Alisher Navoiy asarlarini o'rganishda fanlararo integratsiya	36
SABOXAT RAVSHANOVA. Alisher Navoiy asarlarida "vafo" tushunchasining g'oyaviy, badiiy ifodasi	37
Orzuboy YULCHURAYEV. Dehqonchilik bilan bog'liq mehnat qo'shiqlarini maktabda o'rgatish usullari	38
Gavhar RUSTAMOVA. O'zbek folklorida "hayot daraxti" haqidagi e'tiqodiy qarashlar	40
Shahnoza NURMATOVA. O'zbek va xitoy xalq maqollari: ma'nodagi o'xshashlik va mushtaraklik	41
Azada SOATOVA. Dilshod Rajab she'riyatining badiiy-estetik xususiyatlari	43
Kunduz KHAZRATOVA, Shavkat DJURAEV. Covid-19 and higher education: first-year students' expectations toward distance learning	44
Xurshida NISHONOVA. Adabiyot darslarida baholashning ahamiyati	47
METODIKA. OBYIT	
Эльвина ВЕЛИШАЕВА. Изучение спряжения глаголов на материале лексической темы «Студенческая жизнь»	49
МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ	
Конисбай ЮСУПОВ. Изучение творчества Чингиза Айтматова в академических лицеях	52
ЯЗЫКОЗНАНИЕ	
Светлана ИМ. Морфонологические явления – отличительная черта фузионных языков	54
Нилуфархон ЮЛДАШЕВА. К интерпретации термина «русскоязычная литература в Узбекистане»	55
НАРОДЫ. ЯЗЫКИ. КУЛЬТУРА	
Беккенбауэр РЕЙМОВ. Один взгляд на культурно-языковую функцию фразеологизмов	57
Лола СУЛТАНОВА. Об истории и развитии медицинской терминологии в китайском языке	59
ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ	
Юлия МАТЕНОВА. Основные тенденции в развитии современной французской литературы	61
Жасур ЗИЯМУХАМЕДОВ. Художественный анализ новеллы Пу Сунлина «Три рассказа о волках»	63
Юлия ИСАЕВА. Диалог «старого» и «нового» в хронике Н.С. Лескова «Соборяне»	66
ПРОБЛЕМЫ. ПОИСК. РЕШЕНИЯ	
Нафиса НЕМАТЖОНОВА. Исследование проблемы концепции человека в современной философии	69
ФОРМЫ ОБУЧЕНИЯ	
Бахтиёр ДАНИЯРОВ. Принципы и приемы оригинальной методики обучения русскому языку взрослых	70
Фатима ХАКИМОВА, Зухра ХАКИМОВА. О некоторых активных формах работы с антонимами при обучении русскому языку в школах с узбекским и другими языками обучения	72
Рануша АТАЕВА. Презентация как основной и продуктивный метод работы при онлайн-обучении	75
КУЛЬТУРА РЕЧИ И ОБЩЕНИЯ	
Гульчехра ЧУЛИЕВА. Тон – неотъемлемая единица речевого процесса	77
СВЕТ НЕГАСНУЩИХ ИМЕН	
Анатолий ЛИХОДЗИЕВСКИЙ. «Мудрец простосердечный»	79

TIL VA ADABIYOT TA'LIMI

журнали

ЯЗЫКОВАЯ И ЛИНГВИСТИЧЕСКАЯ НАУКА И ПЕДАГОГИКА

LANGUAGE AND LITERATURE TEACHING

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasining Filologiya va Pedagogika fanlari bo'yicha doktorlik dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrdir.

Gavhar RUSTAMOVA,
Buxoro davlat universiteti tayanch doktorantiO'ZBEK FOLKLORIDA "HAYOT DARAXTI" HAQIDAGI
E'TIQODIY QARASHLAR

Qadimgi insonning daraxtlarni o'zi bilan qondosh, ruhan yaqin deb o'ylashi, insonning ruhi tug'ilganida ham, o'lganidan keyin ham daraxtda bo'ladi, deya tushunishi daraxt va o'simliklar olami bilan bog'liq e'tiqodning shakllanishiga olib kelgan. Shu e'tiqodning izlari tug'ilish hamda o'lim yuz berishi munosabati bilan o'tkaziladigan marosimlarda sezilarli darajada saqlanib qolgan. Binobarin, bola tug'ilganda, uni qora tol, tut yoki boshqa mevali daraxtlardan tayyorlangan beshikda yotqizish, shuningdek, inson vafot etganda uni qora toldan yasalgan yog'och tobutga solib, dafn qilish uchun ko'tarib ketish, tobut oldida daraxt tanasidan hassa tutib turish, mayit qabrga qo'yilib, ustidan tuproq tortilgach, hassakashlarning o'z hassalarini qabr boshiga yoki atrofiga suqib qaytishi odatlarida daraxt bilan bog'liq e'tiqod yaqqol ko'zga tashlanadi.

Hassakashlarning hassasi ramziy ma'noda tayyorlanadi. Ya'ni marhum uvali-juvali kishi bo'lsa, hassa uchun mevali yoki qora tol daraxtidan novda olinadi. Agar marhum hayotdan befarzand o'tgan bo'lsa, hassa terak yoki boshqa mevasiz daraxtdan tayyorlanadi.

Marhum qabrga qo'yilib ko'milgach, hassalarni qabr boshiga (ba'zan atrofiga) suqib ekish odati asosida ham ma'lum mifologik tasavvur-tushunchalar yotadi. Go'yo shunday qilinsa, marhum ruhi shu hassalardan biriga ko'chib, qayta tiriladi deya tasavvur qilinadi. Shu o'rinda qadimgi insonlarning "hayot daraxti", "umr daraxti" haqidagi mifologik qarashlari yodga tushadi.

Hassada hayot mavjudligi g'oyasi xalq epik asarlarida, ayniqsa, afsonalarda yerga suqilgan hassaning qayta unib daraxtga aylanishi motivi shaklida saqlanib qolgan. Jumladan, bu an'anaviy motivga Bahouddin Naqshbandiy nomi bilan bog'liq afsonalarda duch kelish mumkin. Unda aytilishicha, hozirgi paytda Bahouddin Naqshbandiy ziyoratgohida saqlanayotgan katta tut yog'ochi bir vaqtlar aziz avliyoning yerga suqib qo'yilgan hassasidan qayta unib chiqqan daraxt ekan.

Folklorshunos M.Jo'rayev "Temir qoziq yulduzi" haqidagi kosmogonik afsonalarning genezisini tekshirar ekan, ulardagi "Osmonga qoziq qoqilishi" motivining afsonaviy hassa yoki tayoq to'g'risidagi mifologik tasavvurlarga bog'lanishini alohida ta'kidlaydi. Miflar talqiniga suyanib, "...bir uchi osmonga, ikkinchi tomoni yerga qadalib turgan bu tayoq vositasida yuqori va quyi olamlarga o'tadigan yo'l-tuynuklar ochilgan emish", deb ko'rsatadi hamda samoviy afsonalarda hassa yoki tayoq "olam ustuni vazifasini bajaruvchi ibtido quroli", "olam o'qi" epik ma'nolarini tashishini e'tirof etadi.

Daraxt va o'simliklardan ayrimlarining qanday kelib chiqqanligi to'g'risida yaratilgan afsonalarda odamning qarg'ishga yoki la'natga uchrab, daraxtga aylanib qolishi motivi keng tarqalgan. Bu motiv afsonalar tarkibida shunchaki, tasodifan paydo bo'lmagan. Uning asosida, tabiiyki, qadimgi insonlarning kishi ruhi tug'ilganicha ham, o'lgani-

dan keyin ham daraxtda bo'ladi, deya daraxtga topinishi bilan bog'liq tasavvur-tushunchalari yotadi. Go'yo tug'ilish tufayli daraxtdan ruhi chiqib kelgan inson, o'lim tufayli yana unga qaytadi. Bunda o'lim ruhni o'z manziliga qaytaruvchi magik vosita sanaladi. Afsonalarda uning o'rnida qarg'ish xuddi shunday vazifada talqin etiladi.

Xalqimiz orasida daraxtlar bilan bog'liq turlicha irimlar bor. Masalan, Buxoro viloyati, Shofirkon tumani Savrak qishlog'i aholisi o'rtasida chorshanba kuni yuz bergan o'lim uchun hovlidagi biror mevali daraxtni chopib tashlash odati bor.¹ Aks holda o'lim ustiga o'lim bo'lib, shu xonadondan yana bir kishining yostig'i qurishi mumkin, deya irim qilinadi. Buxoro viloyatining Olot, Qorako'l tumanlarida bu irim boshqacha ko'rinishda amalga oshiriladi. Bu tumanlarning aholisi chorshanbada yuz bergan o'lim uchun mevali daraxtni chopish o'rniga unga qizil yoki qora matodan bog'ich bog'lab qo'yadilar. Qizil mato ruhning jismidan ajralib chiqishini, qora mato esa motamni ramziy ifoda etadi. Bog'langan bog'ichlar o'sha daraxtning qurbonlik uchun tanlanganligini bildirib turadi.²

Mevali daraxtning vaqtdan ilgari yoki yilida ikki bor gullashi bexosiyat sanalib, uning gullari yulib tashlanadi. Bu hol o'limdan nishon beradi deb tushunilgan. Shuningdek, hovlida qurigan daraxt saqlanmaydi. Darrov chopib tashlanadi. Chunki u o'lim belgisini bildiradi. Yoxud keksalar o'limida hovlidagi biror daraxt kesiladi.

Tushda kesilgan yoki ildizi bilan qo'porilgan daraxtni ko'rish o'lim belgisi hisoblanadi. Daraxtga nisbatan epik munosabat, daraxtni insonning ruhdoshi (дерево – двойник человека)³ deb qarash bunday tush ta'birlari uchun asos bo'lgan.

Qadimgi insonlar o'lish va tirilish nafaqat insonga, balki osmon jismlariga, tabiatga, barcha jonzotlarga, butun borliqqa xos deb tushungan. Buning isbotini esa Quyosh va Oyning botib qayta chiqishida, fasllarning o'zgarishida, daraxtlarning qurib, yana qayta gullashida va hokazolar misolida kuzatgan.

Ko'na⁴ bog'ning kundasi, bobojonim.

Tush ta'birlarida keksa kishining o'limi qarib, qurigan daraxtning qulashi yoki chopilishi orqali ayon bo'ladi. Shuning uchun "bog'dagi eski kunda" tushunchasi hayotda oshini oshab, yoshini yashagan keksa kishining o'limi tushunchasini ramziy ifodalab kela oladi va u shu xil qo'shiqlarning asosiy obrazlaridan biri hisoblanadi.

Misr mifologiyasida o'liklar mulkining hukmdori Osiris kanibalizmga chek qo'yganligi va odamlarga daraxt mevalarini, non iste'mol qilishni o'rgatganligi epik talqin qilinadi.⁵

Marhumni daraxtga osish orqali dafn etish udumiga asoslanib, elga tanilgan, e'tiborli kishilar o'lganida, jasadi daraxtga osib qo'yilgan.⁶ Shimoliy yoqutliklarda bu odatning hozirgacha amal qilishi haqida ma'lumot bor. Shimoliy yoqutliklar shomon chollarni hozir ham shu udum asosida dafn etishar ekan. Bu bilan shomon cholni u tirikligida ku-

rashgan yer yuzidagi yovuz ruhlardan uzoqlatish maqsadi ko'zda tutilarkan. Bo'lmasa, ular marhum shomondan o'ch olish uchun tanasini mislsiz qiynoqlarga soladi deya tasavvur qilingan.

D. Zeleninining yozishicha, qadimgi odam ajdodlari dastlab daraxt ustida yashagan. Shuning uchun o'lganlarni yana qayta tushib kelgan manziliga jo'natish maqsadida daraxtlarga osib dafn etilgan. Shuningdek, marhumlarni daraxtga osish – ularga abadiy hayot baxsh etishga oid qarash mangu hayot manbaysi sifatida tasavvur etiladigan "hayot daraxti" haqidagi mifologik ishonchlar bilan tutashdir.

*Behishtdan chiqqan chinorga-ya,
Hurlar ham otin boylasin-e.
Bemahal ketgan onajonim-e,
Behishtlarga joylansin-e.⁷*

Jannat xalq tilida behisht deb yuritiladi. U so'lim, go'zal, tarovatli bog' ko'rinishida tasvir etiladi. Uning yaratilishida mifologik tasavvurlarning izlari yaqqol ko'zga tashlanib turadi. Jannat, epik talqinlarga ko'ra, farishta va hurlarning makoni.

Yuqoridagi qo'shiqda chinor obrazi ham aynan jannat bilan bog'lab ifoda etilayotganligi jihatidan e'tiborni tortadi. Bu bejiz emas, albatta. Chunki chinor daraxtlarning ichida eng ko'p yashashi bilan insoniyatning diqqatini tortadi. Bu haqida hatto afsonalar yaratilgan. Ularda hikoya qilinishi-cha, Iskandar tiriklik suvini topib ichmoqchi bo'ladi. Lekin shu paytda u xuddi shunday suvni ichib, boshiga og'ir ko'rguliklar tushgan kishiga duch kelib qoladi. Ko'p yashashdan charchagan halig' kishi o'z-o'zini o'limga mahkum etib, tanasini tuproqqa topshirgan, lekin boshi tuproq uzra chiqib turardi. Uning holati va pushaymoni Iskandarga

ta'sir etib, Iskandar shashtidan qaytadi. Qo'lidagi obi hayotni yaqinida o'sib turgan chinor daraxti ostiga to'kadi. Shu-shu, chinor abadiy hayotga erishadi. Chinor haqidagi shu epik motivlar motam marosimiga aloqador qo'shiqlarda ixchamlashib, chinorni jannat, ya'ni abadiy hayot mas-kani nomi bilan bog'lab talqin etishga olib kelgan.

Shuningdek, qo'shiqdagi "Hurlarning chinorga bog'lan-gan otlari" satri alohida e'tiborni tortadi. Bunday ot obrazi qadimgi turkiylar mifologiyasidagi ot totemiga aloqador qarashlarni o'zida tashiydi. Go'yo ot totem-homiy sifatida kishiga bu dunyoda ham, u dunyoda ham hamroh, ko'mak-chi bo'ladi deb qaraladi. Shuning uchun hurlar otlari bilan birga ekanligi qo'shiqda alohida ta'kidlanmoqda.

Xullas, qadimgi insonlarning daraxt totemi, hayot da-raxti, umr daraxti bilan bog'liq mifologik qarashlari, daraxt-ni o'ziga homiy kuch deb anglashi, unga nisbatan magik himoya vositasi deya munosabatda bo'lishi hassaning ke-lib chiqishiga yetarli ta'sir ko'rsatgan. Motam marosimida hassani o'z yaqinidan judo bo'lib, ayriliq g'amidan qaddi bukilgan azador erkaklar tutadi. Ularda, odatda, hassa obraziga alohida urg'u berilishi, hassa yakkalik, toqlik ramzida keltirilishi kuzatiladi. Xalq orasida "hassalar mar-hum qabriga soya bo'ladi" deb izohlanadi. Bu talqin aso-sida hassaning daraxtga aylanishi va shu orqali marhum ruhi qayta tirilishi haqidagi ishonch yotadi.

Xulosa qilib aytganda, ibtidoiy insonning odam o'lgach, uning ruhi boshqa jism ko'rinishida qayta tirilib, abadiy hayotga erishadi, ko'pincha odamzodning narigi dunyoga o'tgan ruhi daraxt yoki o'simlik, gul ko'rinishida bu olam-ga qaytib keladi degan qarashi, hayot daraxti haqidagi mifologik tasavvurlari motam marosimida "hassa" tutish udumining hamda yig'ilarda "hassa" poetik obrazining ke-lib chiqishiga tarixiy asos bo'lgan.

Shahnoza NURMATOVA,

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti magistranti,
MTRK Dunyo bo'ylab kanali muharriri

O'ZBEK VA XITOIY XALQ MAQOLLARI: MA'NODAGI O'XSHASHLIK VA MUSHTARAKLIK

Maqollar o'z xususiyatiga ko'ra xalqaro janr hisoblanadi. Dunyodagi barcha xalqlar og'zaki ijodida maqol janriga mansub birliklarni uchratish mumkin. Ammo ulardagi shakl va mazmun, hayot hodisalaridan chiqariladigan hukm, xulosalar ba'zan mushtaraklik kasb etsa, ba'zan farqlar ham uchraydi.

Ikki xalq maqollari ma'nosidagi bir-biriga o'xshashlik yoki ayni shu ma'nodagi maqol ekvivalentining mavjudligi o'sha xalqlar qarashlaridagi o'zaro yaqinlik, o'xshashlikni anglatadi. O'zbek xalq maqollarining aynan o'xshash

ma'nodagi variantlarini xitoy xalq maqollari misolida ko'rib chiqamiz.

Jahon adabiyotida xitoy adabiyoti qadimiyligi va o'zi-ga xosligi bilan doimo olimlarning diqqat markazida bo'lib kelmoqda. Dunyo adabiyotshunosligida xitoy adabiyoti bilan ma'lum bir milliy adabiyotni solishtirish, qiyoslash va tegishli xulosalarga kelish amaliyoti keng qo'llanilmoqda. Binobarin, xitoy adabiyoti bilan ma'lum bir milliy adabi-yotni qiyosiy tadqiq qilish asosida o'rganish bugun muhim ahamiyat kasb etadi.